

โครงการวิจัยอุดมศึกษาในโลกปรกติใหม่ สู่การร่วมสร้างอนาคตที่ยั่งยืน

บทคัดย่อ

บทเรียนสำคัญจากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs – Millennium Development Goals) ก็คือ แนวทางพัฒนาแบบบนลงล่างเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนา และยังนำมาสู่ปัญหาใหม่จากการพัฒนาหลายประการ ดังนั้นเอง ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาใหม่เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs – Sustainable Development Goals) แนวทางการพัฒนาแบบล่างขึ้นบนจึงเป็นแนวทางที่ได้รับความสนใจมากขึ้น และเชื่อว่าหากมีการพัฒนาแบบยั่งยืนในระดับท้องถิ่นชุมชนแบบถ้วนหน้าแล้ว เป้าหมายการพัฒนาแบบยั่งยืนของแต่ละประเทศและทั่วโลกก็จะบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2561 –2562 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในภูมิภาคแปซิฟิก ประกอบด้วย อินเดียนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ภายใต้การสนับสนุนของเครือข่าย ProSPERNet (Promotion of Sustainability in Postgraduate Education and Research) ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของชุมชนในท้องถิ่น และพบว่ามีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่แล้ว และเป็นโอกาสที่จะเชื่อมโยงแนวทางการพัฒนาจากล่างสู่บนได้มากขึ้น

โดยเหตุที่สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการร่วมกับพื้นที่ชุมชนอยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ควบคู่ไปกับการดำเนินงานวิจัยหรือบริการวิชาการผ่านโครงการ กิจกรรม ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่น และชุมชนหน่วยปฏิบัติการวิจัยความมั่นคงของมนุษย์และความเท่าเทียม (HuSE) สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ Development of a framework for the local implementation of the SDGs Phase II ประสานงานร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก 5 ประเทศ ที่เป็นสมาชิกของ ProSPER.Net ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลว่าด้วยแนวปฏิบัติของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศไทยในการประยุกต์ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนในช่วงปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา จึงเห็นควรที่จะจัดให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานร่วมกับพื้นที่ชุมชนสู่เป้าหมายการพัฒนา

ทั้งนี้ มีความมุ่งหมายว่าจะมีการพัฒนากรอบคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับท้องถิ่นของประเทศไทยร่วมกันระหว่างตัวแทนอุดมศึกษาที่เข้าร่วม เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติและระดับประเทศ ในประเด็นดังกล่าวต่อไป